

Уніфікація та обмін бібліографічними записами

Дзюба Н.Й., заступник генерального директора
з інформаційних технологій НБУ для дітей

Уніфікація та запозичувальна (копіювальна) каталогізація

- Ефективна допомога користувачеві у пошуку інформації
- Створення умов для віддаленого документного пошуку
- Унеможлиблює дублювання у роботі
- Ретрокаталогізація за допомогою запозичення записів
- Висока якість бібліографічних записів
- Обмін бібліографічними ресурсами
- Брак професійних каталогізаторів
- Постійний професійний розвиток, шляхом запозичення нових методик, які пропонуються бібліотеками учасницями корпорацій, освоюють нові програмні засоби, формати представлення даних
- Зменшення фінансування

Уніфікація бібліографічних записів

- ▶ Представлення бібліографічного запису у відповідності до Міжнародних рекомендацій та національних стандартів
- ▶ Забезпечення сумісності бібліографічних даних як на вітчизняному так і на міжнародному рівні
- ▶ Полегшення процесів розуміння та обміну інформацією
- ▶ Необхідна умова інтеграції до світового інформаційного простору

Це – добровільне об'єднання бібліотек з метою спільного одноразового наукового оброблення документів та подальшого відображення їх в електронному каталозі

Постачальники бібліографічних ресурсів у світі

- **Онлайновий комп'ютерний бібліотечний центр (OCLC)**, США, заснований у 1967 р.
- **WorldCat.org** - найбільша у світі бібліографічна база даних, що налічує понад 240 млн записів про всі види творів 470 мовами світу (на 2011 рік). База створюється спільними зусиллями більш ніж 72 000 бібліотек з 171 країни світу в рамках організації OCLC
- **Віртуальний міжнародний авторитетний файл (Virtual International Authority File (VIAF))**, ініціатори - Німецька національна бібліотека та Бібліотека Конгресу США, заснований у 2000 р.
- **Міжнародний стандартний ідентифікатор найменувань (International Standard Name Identifier (ISNI))**, розроблено під егідою міжнародної організації зі стандартизації (ISO), як проект міжнародного стандарту 27729. Чинний стандарт опубліковано 15 березня 2012 року. За розробку стандарту відповідає технічний комітет ISO 46, підкомітет 9 (TC 46/SC 9).
- **Міжнародна некомерційна організація «Консорціум УДК» (УДКК) (UDC Consortium, UDCC)**, Нідерланди, заснований у 2001 р.

Колегіальні органи взаємодії світових корпорацій

- Координаційна рада, що здійснює загальну координацію робіт в корпорації та поза нею
- Програмно-технічна рада веде розробку колективного програмного забезпечення, консультування учасників по роботі з програмним забезпеченням, розробку та підтримку колективного сайту проекту
- Методична рада, яка розробляє єдину методику створення аналітичного бібліографічного опису документа, створення та підтримка допоміжного методичного забезпечення (рубрикатор, методики заповнення окремих полів та під-полів), консультування учасників проекту по заповненню полів
- Рада з підвищення кваліфікації
- Служба електронної доставки документів

Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого

УКРАЇНСЬКА БІБЛІОТЕЧНА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

Пошук статті

Усі рубрики

Знайти

А Б В Г Д Е Є Ж З И І Й Ї К Л М Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

Бібліотечна корпорація

Рубрики : Бібліотечні об'єднання і асоціації, з'їзди, конгреси

Бібліотечна корпорація

Бібліотечна корпорація – форма співробітництва на постійній основі колективних членів (бібліотек-учасників), що ґрунтується на об'єднанні їх ресурсів (інформаційних, інтелектуальних, фінансових, матеріально-технічних тощо) для спільного вирішення спеціальних складних професійних завдань.

Істотними перевагами **Б. к.** в сучасних умовах є: збільшення можливостей для розвитку бібліотек різних типів; більш повне й ефективне використання їх об'єднаних ресурсів; підвищення якості бібліотечно-інформаційних продуктів і послуг; розповсюдження нових культурних цінностей; впровадження *бібліотечних інновацій* та кращого досвіду; економічна вигода та ін. Юридичний статус та членські внески в **Б. к.** не є обов'язковими.

В зарубіжних країнах **Б. к.** почали створюватися у 1970-х рр. і стали стимулом для розгортання міжбібліотечного співробітництва. Ефект від діяльності **Б. к.** дозволив багатьом бібліотекам-учасникам відмовитись від виконання повномасштабних робіт з каталогізації своїх документних ресурсів, підвищити рівень інформаційного обслуговування користувачів, розширити номенклатуру продуктів і послуг. Прикладами **Б. к.** можуть бути відомі національні і регіональні бібліотечні системи і мережі США, які успішно діють упродовж багатьох років:

ГОЛОВНА

РУБРИКИ

ПОШУК

ДОВІДНИК

ПРО ПРОЕКТ

КОНТАКТИ

Кількість користувачів

Сьогодні : 36

За місяць : 423

Кількість

----- : 700

– Корпоративний проект «КОРДБА», що включає розписування періодичних видань, передплачених бібліотеками для дітей; адмініструє Національна бібліотека України для дітей;

Постачальники бібліографічних ресурсів в Україні

- **Регіональні корпорації**, в основу діяльності яких покладені загальні інтереси бібліотек, розміщених в одному регіоні
- **Реферативна база даних «Україніка наукова»**, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, започаткована у 1998 р.
- **Наукова періодика України**, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, започаткована у 1998 р.
- **Центрально-Український Кооперативний Каталог (ЦУКК)**, Кіровоградська ОУНБ ім. Д.Чижевського, заснований у 2004 р.

- **Інформаційно-пошуковий тезаурус**, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
- **База даних «Авторитетні файли»**, Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
- **Авторитетний файл імен осіб**, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Шляхи запозичення

- ▶ запозичення записів з автоматизованого робочого місця каталогізатора через протокол Z39.50
- ▶ експорт записів із загальнодоступних онлайн-каталогів у форматі міжнародного обміну бібліографічними записами (ISO 270), який доступний практично у кожній бібліотечно-інформаційній системі
- ▶ обмін бібліографічними записами між авторизованими користувачами бібліотечної інформаційної корпоративної системи

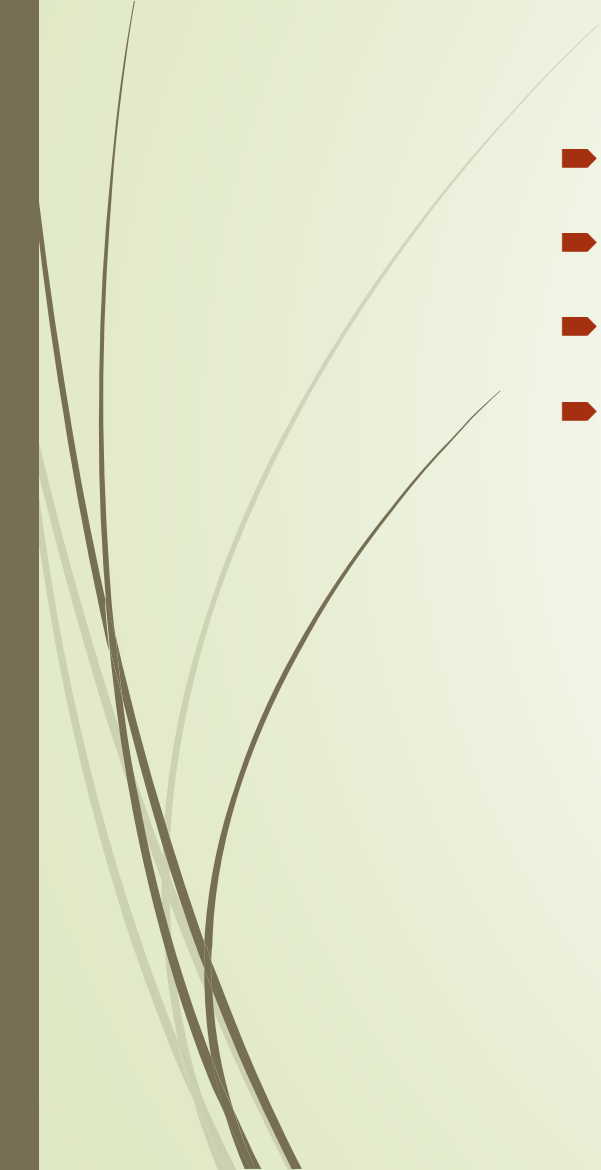

Проблеми запозичення

- ▶ забезпечення сумісності форматів (UNIMARC, MARC21, RUSMARC), які не збігаються у різних АБС і запозичені записи, як правило, потребують подальшого корегування та редагування
- ▶ використання лише однієї бібліотечної платформи
- ▶ адаптація до вимог електронного середовища

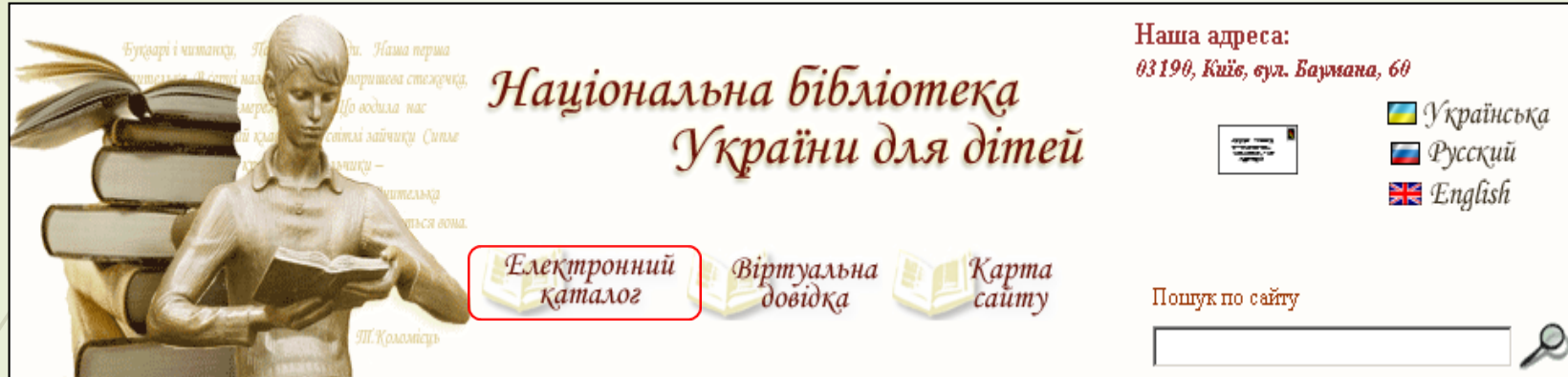
Проектний менеджмент

- розробка концепцій корпоративних проектів
  - планування проектів та оформлення проектної документації
  - управління, контроль та регулювання робіт за проектами
  - аналіз ефективності та оформлення звітної документації
-

Алгоритм запозичення записів у АБІС «Марк-SQL»

- ▶ Запозичення записів – процедура, що потребує реєстрації користувача
- ▶ Знайти запис та ідентифікувати його
- ▶ Позначити необхідні записи
- ▶ Ввести дані користувача
- ▶ Вивантажити запис у потрібний формат (MARC21, UNIMARC, RUSMARC)
- ▶ Завантажити записи до власного каталогу

Веб-каталог Національної бібліотеки України для дітей

Наша адреса:
03190, Київ, вул. Баумана, 60

Українська
Русский
English

Електронний каталог Віртуальна довідка Карта сайту

Пошук по сайту

Електронні ресурси

- Електронний каталог
- Віртуальна довідка
- Видання бібліотеки
- Інтерактивні ресурси
- Ключ
- Почитайка
- "Світ дитячих бібліотек"
- Природа і людина (рек. покажчик)
- Музей книги
- Творчість дітей
- Освітні заклади Києва

"МАРК-WEB" (НПО "Информсистема") Національна бібліотека України для дітей Пошук в електронному каталозі

Електронний каталог на сайті Національної бібліотеки України для дітей містить бібліографічні описи документів фонду. Увага! Електронний каталог не є електронною бібліотекою – в ньому не представлені повні тексти книг, статей та аудіовізуальних видань.

Електронний каталог складається з окремих баз даних (БД):

- БД «Книги» включає бібліографічні записи на 149948 книг (станом на 01.01.2019 р.) як всіх нових надходжень до Бібліотеки (починаючи з 1993 р.), так і більш ранніх років видання, опрацьованих в ході рекаталогізування;
- БД «Статті» містить 228929 аналітичних бібліографічних записів з періодичних видань (станом на 01.01.2019 р.);
- БД «Аудіовізуальні матеріали» представлена 4927 бібліографічними записами (станом на 01.01.2019 р.) аудіовізуальних документів та електронних видань на різних носіях інформації (грамплатівки, компакт-диски, відеокасети тощо);
- БД «Електронні ресурси» налічує 577 бібліографічних записів (станом на 01.01.2019 р.) електронних книжок та методико-бібліографічних матеріалів;
- БД «Корпоративна база статей» об'єднує аналітичні записи статей з періодичних видань, створені фахівцями бібліотек України для дітей – учасниками корпоративного проекту, що діє з 2010 р. Станом на 01.04.2019 БД налічує 92378 записів.
- БД «Книга для дітей в Україні 1798-1923 років» наразі налічує 1236 бібліографічних записів. До неї включено книги української та зарубіжної літератури українською та іншими мовами, які зберігаються у фондах бібліотек та музеїв України. База буде доповнюватися щороку.

Список баз даних

- [Книги](#)
- [Статті](#)
- [Аудіовізуальні мат-ли](#)
- [Корпоративна база статей](#)
- [Електронні ресурси](#)
- [Книга для дітей в Україні 1798-1923 років](#)

Список словників

- [Автори](#)
- [Назва](#)
- [Індекс УДК](#)
- [Видавництво](#)
- [Серія](#)
- [Основ. рубрика](#)
- [Персоналії](#)
- [Географ. назва](#)
- [Ключові слова](#)
- [Формат зміст](#)
- [Дата видання](#)

Сторінка 1 из 1

Автори
Нестайко, Всеволод
Нестайко, Всеволод Зиновійович
Нестайко, Всеволод Зиновьевич
Нестайко, Всеволод Зиновійович
Нестайко, Омелян

Робота зі словником

Терм:	№ стор.:	Розмір стор.:
<input type="text" value="нестайко"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="button" value="Виконати"/>	<input type="button" value="Очистити"/>	

Пошук записів

Формування запиту

Книги

Знак	Поле пошуку	Терм пошуку
<input type="text" value="I"/>	<input type="text" value="Автори"/>	<input type="text" value="Нестайко"/>
	<input type="text" value="Назва"/>	<input type="text"/>
	<input type="text" value="Індекс УДК"/>	<input type="text"/>
	<input type="text" value="Видавництво"/>	<input type="text"/>
	Бібл. рівень:	Тип запису:
	<input type="text" value="Всі рівні"/>	<input type="text" value="Всі типи"/>
		Розмір порції:
		<input type="text" value="25"/>
		док.
	<input type="button" value="Знайти"/>	<input type="button" value="Скинути"/> <input type="button" value="Допомога"/>

Пошук записів за кількома ознаками

Формування запиту

Корпоративна база статей

Знак	Поле пошуку	Терм пошуку
I	Назва джерела	Бібліотека у форматі Д
I	Дата видання	2020
I	Основ.рубрика	
I	Персоналії	

Сортувати за:

Бібл.рівень:

Тип запису:

Розмір порції:

ID документа	Всі рівні	Всі типи	25
--------------	-----------	----------	----

док.

Знайти

Скинути

Допомога

Перегляд та відбір знайдених записів

На Ваш запит знайдено 178 документів

1.

Бібліографічний опис: **Нестайко, Всеволод Зиновійович.**
 В стране солнечных зайчиков : Повесть-сказка / Худож. О.Тушкарева. - М. : Новости, 1992. - 80 с. : ил. - 100000 пр. - ISBN 5702006704 : 193.88. - 19.20. - 15.00.
 Рубрика: ЛІТЕРАТУРА; УКРАЇНЦІ; ДІТИ; ПРИГОДИ; ДРУЖБА; КВІТИ
 Ключові слова: АВТОРСЬКА КАЗКА; АВТОРСКАЯ СКАЗКА; ГЕРОІ СКАЗОК; ГЕРОЇ КАЗОК; ФАНТАЗІЇ; ФАНТАЗИИ; СНЬ; СНИ; ВОЛШЕБСТВО; ЧАРОДІЙСТВО; МАЛЬЧИКИ; ХЛОПЧИКИ
[Представлення документа в MARC-форматі](#)

Пункт книговидачі	Сигла зберігання	Всього	У наявності	Замовлено	Статус
☒ аб_мл	сх	3	3	0	Є вільні примірники
☐ аб_ст	сх	3	3	0	Є вільні примірники
☐ влм	сх	3	3	0	Є вільні примірники
☐ кб	сх	3	3	0	Є вільні примірники
☐ чз_мл	сх	3	3	0	Є вільні примірники
☐ чз_ст	сх	3	3	0	Є вільні примірники
☐ ін	сх	3	3	0	Є вільні примірники

2.

Бібліографічний опис: **Нестайко, Всеволод Зиновійович.**
 В Країні Сонячних Зайчиків : Казки / Худож. Н.В.Ширяева. - К. : Довіра, 1994. - 176 с. : ил. - б.т. - ISBN 5851540524 : 3.50.
 Рубрика: ДІТИ; ДРУЖБА; КВІТИ; ЛІТЕРАТУРА; ПРИГОДИ; УКРАЇНЦІ; ЛІТЕРАТУРНІ ГЕРОЇ
 Ключові слова: АВТОРСКИЕ СКАЗКИ; АВТОРСЬКІ КАЗКИ; ВОЛШЕБСТВО; ГЕРОІ СКАЗОК; ГЕРОЇ КАЗОК; МАЛЬЧИКИ; ФАНТАЗИИ; ФАНТАЗІЇ; ХЛОПЧИКИ; ЧАРОДІЙСТВО
[Представлення документа в MARC-форматі](#)

Пункт книговидачі	Сигла зберігання	Всього	У наявності	Замовлено	Статус
☒ аб_мл	сх	1	1	0	Є вільні примірники
☐ аб_ст	сх	1	1	0	Є вільні примірники
☐ влм	сх	1	1	0	Є вільні примірники
☐ кб	сх	1	1	0	Є вільні примірники
☐ чз_мл	сх	1	1	0	Є вільні примірники
☐ чз_ст	сх	1	1	0	Є вільні примірники
☐ ін	сх	1	1	0	Є вільні примірники

Бібліографічний опис: **Нестайко, Всеволод Зиновійович.**
 Казкові пригоди Грайлика : Повесть-назка / Худож. В.Ігнатів. - К. : Веселка, 1994. - 222 с. : ил. - 15000 пр. - ISBN 5301014234 : 15000.00.
 Рубрика: УКРАЇНЦІ; ЛІТЕРАТУРА; ПРИГОДИ; ДІТИ; ДРУЖБА; ГУМОР

001	__	0097593			
005	__	20170811155358.4			
020	00	\$a5702006704\$c193.88			
020	00	\$c19.20			
020	00	\$c15.00			
040	00	\$aУДБ\$bukr			
041	10	\$hukr\$arus			
080	00	\$a821.161.2			
084	__	\$a84(4УКР)			
090	00	\$амл 84.4УКР\$хН 56\$e524471, 520018, 515389кп			
100	10	\$aNестайко, Всеволод Зиновійович			
245	10	\$aВ стране солнечных зайчиков\$bПовесть-сказка\$cХудож. О.Тушкарева			
260	10	\$aМ.\$bНовости\$c1992			
300	00	\$a80 с.\$bil.			
500	00	\$a100000 пр.			
546	__	\$арос.			
650	_4	\$vУДБ\$aЛІТЕРАТУРА\$aУКРАЇНЦІ\$aДІТИ\$aПРИГОДИ\$aДРУЖБА\$aКВІТИ			
653	00	\$aАВТОРСЬКА КАЗКА\$aАВТОРСКАЯ СКАЗКА\$aГЕРОИ СКАЗОК\$aГЕРОЇ КАЗОК\$aФАНТАЗІЇ\$aФАНТАЗИИ\$aСНЬ\$aСНИ\$aВОЛШЕБСТВО\$aЧАРОДІЙСТВО\$aМАЛЬЧИКИ\$aХЛОПЧИКИ			

Процес запозичення записів

Бібліографічний опис: **Нестайко, Всеволод Зіновійович.**
Таємниця Віті Зайчика : Повісті / Худож. А.Василенко. - К. : Веселка, 1986. - 302 с. : іл. - 65000 пр. - 0.75.
Рубрика: УКРАЇНЦІ; ЛІТЕРАТУРА; ДІТИ; ПРИГОДИ; ГУМОР
Ключові слова: ПОВІСТЬ; ПОВЕСТЬ
[Представлення документа в MARC-форматі](#)

Пункт книговидачі	Сигла зберігання	Всього	У наявності	Замовлено	Статус
☒ аб_мл	аб_мл	1	1	0	Є вільні примірники
	сх	10	10	0	
☐ аб_ст	аб_ст	1	1	0	Є вільні примірники
	сх	10	10	0	
☐ вл	сх	10	10	0	Є вільні примірники
	оп	1	1	0	
☐ кб	сх	10	10	0	Є вільні примірники
	оп	1	1	0	
☐ чз_мл	сх	10	10	0	Є вільні примірники
	оп	1	1	0	
☐ чз_ст	чз_ст	1	1	0	Є вільні примірники
	сх	10	10	0	
	оп	1	1	0	
☐ ін	сх	10	10	0	Є вільні примірники
	оп	1	1	0	

25.

ведіть номер читальського білета

ведіть фамилию

виберіть функцію:

- Заказать в библиотеке
- Выгрузить в MARC21
- Информация о выданных книгах
- Информация о заказанных книгах

Нажмите клавишу "Выполнить"

Выполнить

Сброс

Дальше

[Візьміть Ваш файл](#)

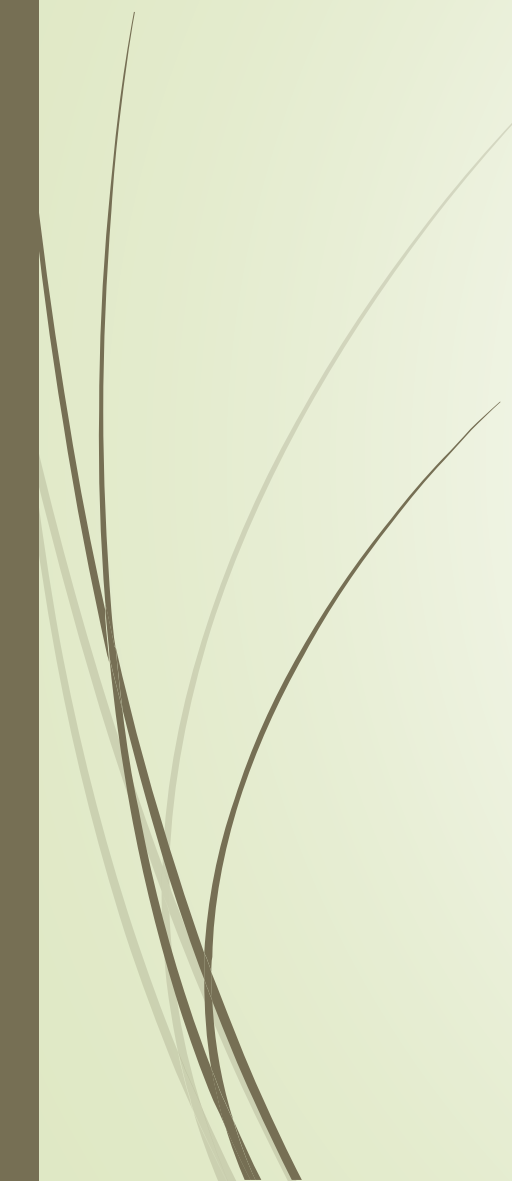

Запозичення записів з веб-каталогу НБУ для дітей

- ▶ Підписання Угоди про запозичення записів
  - ▶ Надати дані для аутентифікації – користувач та пароль
-

Складнощі при запозиченні записів

- ▶ застосування різних комунікативних форматів
  - ▶ розбіжності у правилах каталогізації окремих бібліотек
  - ▶ предметні рубрики та ключові слова створені за іншими правилами (або відсутні взагалі)
-

Корпоративна бібліотечна система або мережа являє собою єдиний комплекс організаційних, технологічних, технічних та інформаційних засобів, призначених для створення і використання поєднаних інформаційних ресурсів з метою найбільш повного задоволення соціальних, культурних, наукових і навчальних потреб користувачів, а також раціонального використання трудових і матеріальних ресурсів.

Спільна діяльність бібліотек з чітким розподілом обов'язків задля якнайповнішого задоволення інформаційних потреб та ефективного використання бібліотечних ресурсів, вигідна для усіх партнерів.

Насамперед, у корпорації важливий **людський фактор**. Найголовніше в автоматизації бібліотечних процесів є подолання бібліотечними працівниками психологічних бар'єрів, розуміння того, що ЕК в бібліотеці – це вже сьогодні. Наздогнати упущене самотужки важко, а саме корпоративні бібліотечно-інформаційні системи прискорять створення ЕК.